

به نام نامی دوست

کتابچه آموزشی بیماری های چشم

دانشگاه علوم پزشکی جهرم

بیمارستان استادمطهری

بخش جراحی چشم

گلوکوم یا آب سیاه

گلوکوم یا آب سیاه بیماری است که می تواند سبب آسیب عصب بینایی و در نتیجه کوری شود. این بیماری در آغاز هیچ علامتی ندارد ولی می تواند در طول چند سال سبب کاهش بینایی و نهایتاً کوری شود. درمان زودرس می تواند مانع پیشرفت بیماری و کاهش دید بیمار گردد.

علامت بیماری :

- تاری دید و دیدن هاله در اطراف اشیاء نورانی
- مشکل در تمرکز
- مشکل در دید در نور کم
- احساس درد و ناراحتی در اطراف چشم
- سردرد

درمان

- درمان کامل یا قطعی در این بیماری وجود ندارد و بایستی درمان برای تمام عمر تداوم داشته باشد
- درمان دارویی که شامل داروهای تزریقی یا قطره های پایین آورنده ی فشار داخل کره ی چشم است.
- درمان جراحی

عفونت مجرای بینی اشکی

عفونت شایعی است که اغلب در کودکان و زنان یائسه رخ می دهد. معمولاً به دنبال انسداد مجرای بینی اشکی عفونت کیسه اشکی نیز ایجاد می شود که این عفونت اکثراً یکطرفه بوده و به دو صورت حاد یا مزمن دیده می شود.

داکریوسیستورینوستومی نام عملی است که جهت درمان انسداد مجرای بینی اشکی انجام می گیرد.

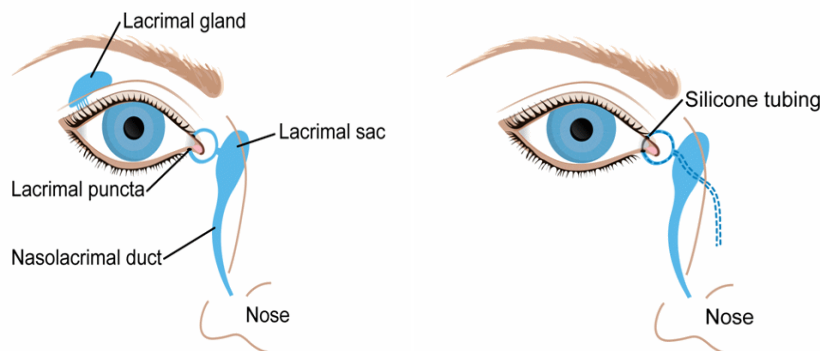
علائم و تظاهرات بالینی

عفونت کیسه اشکی حاد با درد و تورم، حساسیت به لمس و قرمزی ناحیه اشکی مشخص شده و چرک کاملاً قابل مشاهده است.

در عفونت کیسه اشکی مزمن بیمار مدت زمان بیشتری درگیر این مشکل است که با اشک ریزی و ترشح همراه است و گاهی چرک از کیسه اشکی خارج می شود.

درمان

بالغین مبتلا به عفونت کیسه اشکی ابتدا با آنتی بیوتیک به صورت خوراکی یا تزریقی و با قطره درمان می شوند اما درمان قطعی با جراحی صورت می گیرد.

مراقبت های بعد از عمل DCR

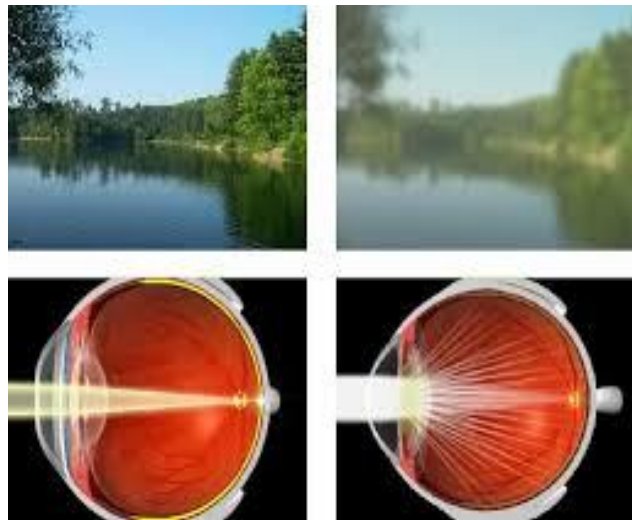
- _ سعی کنید در شب اول بعد از عمل بصورت نیمه نشسته بخوابید.
- _ در صورت وجود خونریزی شدید و غیر قابل کنترل از بینی و یا ترشح چرک یا التهاب در ناحیه عمل فوراً به پزشک مراجعه کنید.
- _ در صورتیکه پزشک درون بینی شما مش (گاز باریکی) گذاشته باشد خودتان اقدام به خارج کردن آن نکنید.
- _ هوا را با فشار داخل بینی خارج نکنید (فین نکنید)
- _ دستورات دارویی که توسط پزشک به شما داده شده، بطور کامل اجرا کنید.
- _ معمولاً بعد از ۷-۵ روز بخیه کنار بینی توسط پزشک کشیده می شود.
- _ از دستکاری بیمورد که موجب عفونت ناحیه می شود پرهیز کنید.
- _ در صورتیکه پزشک لوله ای در داخل بینی شما گذاشته باشد اقدام به خارج کردن و یا دستکاری آن نکنید. در مراجعات مرتبی که به پزشک دارید وجود این لوله چک و معمولاً بعد از شش ماه توسط جراح خارج می شود.
- _ در صورتیکه داروهایی مانند آسپرین، وارفارین و هپارین مصرف می کنید در مورد چگونگی مصرف آنها قبل و بعد از عمل جراحی از پزشک خود سوال کنید.
- _ در نوبت های تعیین شده جهت معاینه به پزشک مراجعه کنید.

کاتاراکت یا آب مروارید

کاتاراکت به اختلالی گفته می شود که طی آن عدسی چشم کدر شده و بینایی فرد مختل می شود.

علائم

تاری دید بدون درد، دیدن نقاط نورانی، کاهش حساسیت به کنتراست، کاهش دقت بینایی، نزدیک بینی، آستیگماتیسم، دوبینی یک چشم، تیره گی رنگها

درمان

- استفاده از دارو، قطره های چشمی، عینک
- رژیم غذایی مناسب
- درمان جراحی

استرابسیم

نوعی اختلال چشمی است که در آن چشم‌ها وضعیت ناهمگونی نسبت به یکدیگر داشته و نگاه آنها به جهات مختلف است.

علائم

تنبلی چشم، دوبینی، عدم دید توسط یک چشم

درمان

-درمان علائم ضمیمه ای

-روش‌های جراحی

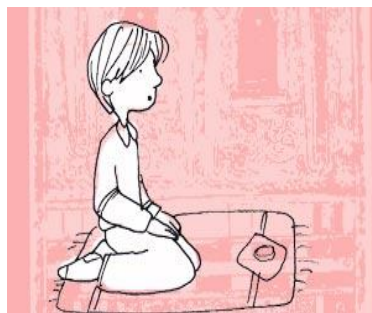
مراقبت های بعد از عمل جراحی

انجام فعالیت

سعی کنید به پشت بخوابید. از خوابیدن به سمت چپ که عمل شده و همچنین خوابیدن به روی شکم خودداری کنید. راه رفتن اشکالی ندارد. از انجام فعالیت های سخت و بلند کردن اشیای سنگین، تکان شدید و ناگهانی سر، عطسه، سرفه و زور زدن به هنگام اجابت مزاج جدا خودداری نمایید. در مورد نحوه انجام فعالیت های جنسی و زمان شروع آن پس از عمل، با پزشک خود مشورت کنید.

نماز خواندن

نماز خواندن بعد از عمل با تیمم و فقط بر روی سنگ، بلا مانع است، استفاده از خاک بدلیل ایجاد آلودگی و عفونت چشم برای تیمم ممنوع است. خم کردن بیش از حد کمر ممنوع می باشد لذا تا یک هفته از سجده کردن خودداری کنید و مهر را با دست به پیشانی بگذارید و نماز را در حالت نشسته بخوانید.

تماشای تلویزیون و مطالعه

در صورت داشتن بینایی کافی، تماشای تلویزیون و کار با کامپیوتر تا جایی که شما را خسته نکند، بلا مانع است.

رژیم غذایی

پس از جراحی نیازی به تغییر رژیم غذایی نیست. با خوردن میزان مناسب سبزی، میوه و آب از ایجاد یبوست جلوگیری کنید. بیماران که به توصیه پزشک دیگری به لحاظ قند خون، فشارخون و یا سایر بیماریها از رژیم غذایی خاصی استفاده می کنند، از همان رژیم غذایی خودشان استفاده کنند .

توصیه های لازم

از مالیدن و فشار دادن چشم خودداری کنید زیرا ممکن است در روند ترمیم طبیعی زخم، تداخل ایجاد کند و موجب سوزش و خارش چشم شود. از بکار بردن مواد آرایشی در اطراف چشم خودداری نمایید و زمان شروع آن را از پزشک سوال کنید .

شیلد چشمی یا محافظ پلاستیکی چشم

شیلد چشمی یا محافظ پلاستیکی چشم قابل شستشو است. روزانه آن را با آب و صابون شسته و پس از خشک کردن به روی چشم بگذارید. سه الی چهار هفته پس از عمل جراحی هنگام خواب روی چشم شما باشد و در طول روز از عینک آفتابی استفاده کنید تا چشم شما کمتر اذیت شود، زیرا چشم عمل شده نسبت به نور خورشید حساس است.

اندازه کش شیلد را طوری تنظیم کنید تا فشاری روی سر و چشم وارد نشود، در ساعت های بیداری می توانید بجای قاب از عینک استفاده کنید و در طول شب حتما از قاب محافظ استفاده کنید.

عینک

در صورت موفقیت آمیز بودن عمل آب مروارید توام با لنز، پس از عمل جراحی احتیاج به عینک نزدیک جهت مطالعه و کارهای نزدیک است که باید با پزشک مشورت شود. گاهی برای دید دور نیز نیاز به عینک می باشد.

استحمام

زمان حمام کردن را حتما از پزشک خود سوال کنید، اما می توانید از همان روز اول پس از عمل تمام بدن بجز سر و صورت را بشویید. مهم این است که آب به داخل چشم نپاشد و چشم، سر و صورت در معرض ضربه قرار نگیرد. بنا به نظر پزشک یک هفته الی ده روز پس از عمل می توانید به طور کامل استحمام کنید البته توجه داشته باشید فقط از شامپو بچه استفاده نمایید.

به زمان ویزیت مجدد دقت نمایید

جهت مراجعات مجدد بعد از عمل، در تاریخ های تعیین شده توسط پزشک، حتما مراجعه نمایید. در اکثر موارد عمل جراحی آب مروارید

بدون بخیه انجام می شود اما گاهی یک یا چند بخیه زده می شود که در فاصله ی چند هفته بعد به صورت سرپایی و در حین معاینه برداشته می شود. در صورت بروز مشکل با پزشک مربوطه یا شماره بیمارستان بخش جراحی چشم تماس حاصل کنید.

علائم و نشانه های غیرطبیعی

به طور کلی انتظار داریم که تاری دید و ناراحتی چشم در روز های پس از عمل به سمت بهبودی باشد ولی در صورت بدتر شدن و یا مواجهه شدن با موارد زیر فوراً به پزشک مراجعه نمایید:

- کاهش بینایی، دوبینی، تاری دید و درهم دیدن اشیا

- درد شدید چشم که با مسکن بهبود نیابد

- قرمزی و سوزش شدید چشم و ترشح چرکی از آن

- دیدن هاله در اطراف چراغها

- حرکت نقاط سیاه رنگ در جهات مختلف میدان بینایی

نحوه ی صحیح استفاده از قطره و پماد های چشمی

ابتدا دست های خود را خوب بشویید، سر خود را کمی به عقب خم کنید. پلک تحتانی خود را با انگشت اشاره پایین بکشید تا حفره ی کو چکی ایجاد شود، در حفره ی ایجاد شده یک قطره بچکانید. از تماس نوک قطره چکان به دست یا لبه ی پلک ها جلوگیری کنید. پس از چکاندن قطره، چشمانتان را بمدت دو یا سه دقیقه به آرامی بسته نگه دارید این کار باعث جذب بهتر دارو و کاهش عوارض آن می گردد. بعد چند دقیقه مجرای اشکی را فشار دهید تا از جذب سیستمیک دارو جلوگیری شود.

- محلول های شیری را کاملاً بهم بزنید تا سطح دارو به کفایت برسد

- برای اطمینان از استفاده ی صحیح دارو قبل از استفاده، برچسب روی دارو را قبل از استفاده بخوانید.

- در صورت تجویز پماد و قطره ابتدا قطره و سپس پماد را مصرف کنید.

-در صورت استفاده از پماد یک سانتیمتر از آن را در حفره ی ملتحمه ی تحتانی بریزید.

-اگر نیاز بود دو قطره ی متفاوت را در یک ساعت استفاده کنید ما بین آنها پنج دقیقه فاصله بگذارید.

قطره ها و سایر داروها را از همان روز ترخیص و در ساعات بیداری استفاده کنید،نیاز به بیدار کردن بیمار در طول شب نیست مگر با دستور پزشک.پس از باز شدن قطره ها تا یک ماه قابل استعمال است.در صورت چسبیدن پلکها بهم،چند قطره کلرامفنیکل یا کلوبیوتیک چکانده و بدون فشار به چشم با گازاستریل به آرامی ترشحات آن را پاک کنید.

